

[Kai Moltke.]

gyndte med, er jo i og for sig et godt resultat og et beroligende resultat, men man bør sikkert også på dette punkt tage de foreliggende vanskeligheder og de ændrede konjunkturer med i betragtning.

Med disse bemærkninger skal jeg give socialistisk folkepartis støtte til lovforslaget som helhed. Vi tror, det er et positivt erhvervsfelt og vil gerne medvirke til en hurtig gennemførelse af disse foranstaltninger, når vi har fået lidt bedre oplysninger om de punkter, der kan være tvivl om.

Rimstad: Det var et for den danske eksport særdeles vigtigt skridt, der i 1960 blev taget med loven om Danmarks erhvervsfond. Det vil således næppe være forkert at sige, at en meget stor del af den stigning, vi her i landet har haft i industrieksporten i de sidste 4 år, har været mulig gjort gennem denne lovgivning.

Det vil heraf fremgå, hvor vigtigt det er, at loven om Danmarks erhvervsfond nu ved revisionen får en skikkelse, der dels svarer til de erfaringer, der er høstet siden lovens ikrafttræden, og dels betyder, at vi får det bedst mulige redskab til at åbne nye muligheder for dansk produktions afsætning i udlandet.

Den målsætning, som 1960-loven opstillede for erhvervsfonden, er stadig gældende for fonden efter det nye lovforslag. Det er antagelig rigtigt ikke at ændre noget her, men det bør dog siges, at af de to formål — dels støtte til eksporten, dels fremme af erhvervenes effektivitet og konkurrenceevne — er det heldigvis det første, der er blevet aldeles dominerende. Jeg skal derfor ikke ved denne første behandling, hvor gennemgangen i særlig grad gælder det principielle og det betydningsfulde, ofre flere ord på forslagens § 11, hvori de særlige produktivitetsfremmende foranstaltninger omtales. Men jeg vil i særlig grad i det efterfølgende koncentrere opmærksomheden om lovforslagets hovedtema: eksportkreditte og dens administration.

Jeg kan være enig med den højtærede handelsminister i, at eksportkreditte administrationsorgan, eksportkreditrådet, i de 4 år, der er gået siden oprettelsen, har

udført et endog særdeles godt arbejde, som fortjener tak. Man må nemlig erindre, at arbejdet ikke alene har bestået i at ekspedere de løbende sager, men også i høj grad har været præget af nødvendigheden af at skulle finde frem til rimelige ensartede linjer for denne behandling og til afgørelser, der ikke trods meget vekslende ydre betingelser ville forekomme urimelige og diskriminerende. Jeg synes ligesom ministeren, at der er grund til at være tilfreds med det meget store og meget vigtige arbejde, der her er udført.

Når jeg alligevel hører til dem, der har en kritik at rejse med hensyn netop til eksportkreditte, er det, fordi jeg i mit eget arbejde ofte har følt, at selve ordningen kunne blive meget bedre og også ville kunne administreres meget bedre, hvis man tog de principielle synspunkter, ordningen hviler på, op til vurdering.

Jeg har bemærket, at særlig slutningen i den højtærede ministers fremsættelsestale er et forsvar for det nuværende principielle grundlag; men jeg savner i denne vurdering en skelnen mellem to af garantiformerne, transfereringsgarantien og solvensgarantien, som eksportkreditte arbejder med. Det er nemlig min opfattelse — og den deles af mange af de firmaer, for hvilke eksportkreditte er et nødvendigt værktøj — at transfereringsrisikoen, som det eksportrende firma ikke har nogen som helst indflydelse på og slet ikke kan tage højde for, alene og til 100 pct. bør bæres af erhvervsfonden.

Jeg ved, at der mange steder uden for eksportørernes kreds er modstand herimod. Denne modstand kan imidlertid dårligt begrundes, idet eksportkreditordningen jo først og fremmest er kommet til verden for at øge mulighederne for at hjemtage valuta til landet og for at øge mulighederne for at finde frem til det bedst mulige grundlag for beskæftigelsen. For at opnå disse to ting må samfundet naturligvis løbe en risiko, som selvfølgelig bør være den mindst mulige, men som ikke bør formindskes ved, at man vælter så meget af risikoen over på eksportørerne som muligt. Herved opnår man fra statens side kun at bremse ordningens muligheder for at virke efter hensigten. Det eksportrende firma skal jo